

Dictamen en relació amb la consulta formulada per un Ajuntament sobre la possibilitat de conservar determinada informació recollida a efectes de la liquidació de l'impost sobre l'increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'un Ajuntament en el que es demana que l'Autoritat emeti un dictamen sobre la possibilitat de conservar determinada informació recollida a efectes de la liquidació de l'impost sobre l'increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana (en endavant, IIVTNU).

En concret, exposa que amb motiu de la liquidació de l'IIVTNU els notaris trameten a l'Ajuntament escriptures de transmissions, separacions, donacions etc. Ara bé, hi ha el cas d'escriptures d'acceptació d'herència on hi figura altra informació del tipus: comptes corrents amb els saldos, valors, vehicles, etc. que a efectes de la liquidació del IIVTNU no es necessiten.

El dubte que es planteja és si es pot considerar correcte guardar aquesta informació en format pdf on hi ha informació personal i no necessària per a liquidació de l'IIVTNU.

Analitzada la consulta, que s'acompanya d'una mostra anonimitzada d'una part d'una escriptura d'acceptació d'herència, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica emeto el dictamen següent:

I

(...)

II

L'adequada resposta de la qüestió plantejada en la consulta requereix en primer lloc determinar si ens trobem davant d'informació personal, perquè del sentit d'aquesta resposta en dependrà l'aplicabilitat de la normativa de protecció de dades personals establerta a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant LOPD) i de les altres normes que la despleguen.

La normativa de protecció de dades protegeix qualsevol informació relativa a una persona física identificada o identificable (art. 3.a) LOPD).

Pel que fa als subjectes protegits, la LOPD té per objecte garantir i protegir, pel que fa al tractament de les dades personals, les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones físiques, i especialment del seu honor i la seva intimitat personal i familiar (art. 1 i 3.a LOPD).

D'acord amb aquestes previsions, el Reglament que desplega la LOPD aprovat pel Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, ha vingut a establir la no aplicabilitat de la normativa de protecció de dades a les persones difuntes (art. 2.4). Aquest article disposa textualment:

“Aquest Reglament no és aplicable a les dades referides a persones mortes. No obstant això, les persones vinculades al mort, per raons familiars o anàlogues, es poden dirigir als responsables dels fitxers o tractaments que continguin dades de la persona morta amb la finalitat de notificar l'òbit, aportant l'acreditació suficient i sol·licitar, quan sigui possible, la cancel·lació de les dades”.

La Sentència 292/2000, de 30 de novembre, del Tribunal Constitucional es pronuncia sobre l'abast del dret a la protecció de dades personals:

“(…)

La función del derecho fundamental a la intimidad del art. 18.1 CE es la de proteger frente a cualquier invasión que pueda realizarse en aquel ámbito de la vida personal y familiar que la persona desea excluir del conocimiento ajeno y de las intromisiones de terceros en contra de su voluntad (...) En cambio, el derecho fundamental a la protección de datos persigue garantizar a esa persona un poder de control sobre sus datos personales, sobre su uso y destino, con el propósito de impedir su tráfico ilícito y lesivo para la dignidad y derecho del afectado. En fin, el derecho a la intimidad permite excluir ciertos datos de una persona del conocimiento ajeno, por esta razón, y así lo ha dicho este Tribunal (...) es decir, el poder de resguardar su vida privada de una publicidad no querida. El derecho a la protección de datos garantiza a los individuos un poder de disposición sobre esos datos. Esta garantía impone a los poderes públicos la prohibición de que se conviertan en fuentes de esta información sin las debidas garantías y también el deber de prevenir los riesgos que puedan derivarse del acceso o divulgación indebidas de dicha información. Pero ese poder de disposición sobre los propios datos personales nada vale si el afectado desconoce qué datos son los que se poseen por terceros quienes los poseen y con qué fin.

De ahí la singularidad del derecho a la protección de datos, pues por un lado su objeto es más amplio que el del derecho a la intimidad, ya que el derecho fundamental a la protección de datos extiende su garantía no sólo a la intimidad en su dimensión constitucionalmente protegida por el art. 18.1 CE, sino a lo que en ocasiones este Tribunal ha definido en términos más amplios como esfera de los bienes de la personalidad que pertenecen al ámbito de la vida privada, inextricablemente unidos al respeto de la dignidad personal (...) como el derecho al honor, citado expresamente en el artículo 18.4 CE e igualmente, en expresión bien amplia del propio art. 18.4 CE, al pleno ejercicio de los derechos de la persona.(...)”

En la mesura que el dret fonamental a la protecció de dades ha de ser considerat com el dret de l'individu a decidir sobre la possibilitat que un tercer pugui conèixer i tractar la informació que li és pròpia, que es tradueix en la prestació del seu consentiment al tractament, en el deure de ser informat i en l'exercici per part de l'afectat dels seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, és evident que aquest dret desapareix per la mort de les persones. En conseqüència, els tractaments de dades de persones mortes no podrien considerar-se compreses dins l'àmbit d'aplicació de la Llei Orgànica 15/1999.

Per tant, i sens perjudici que el dret a la intimitat (previst a l'article 18.1 CE) pugui projectar-se més enllà de la mort d'una persona, en els termes que reconeix la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de Protecció Civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i Familiar i a la pròpia imatge

(arts. 4 a 6), la protecció que dispensa la normativa de protecció de dades s'extingeix amb la mort de la persona.

D'acord amb aquestes consideracions, en el cas que ens ocupa, no sembla que sigui d'aplicació la normativa de protecció de dades. Tot i que en principi la informació de les persones difuntes a què es fa referència en la consulta (comptes corrents amb els saldos, valors, vehicles, etc. que consten a les escriptures d'acceptació d'herència) podria ser considerada com informació relativa a una persona física, cal tenir en compte que en principi es tracta d'informació relativa a la persona difunta i per tant no resultaria d'aplicació la normativa de protecció de dades.

III

Malgrat el que s'acaba d'exposar, convé tenir en compte que si en l'escriptura s'accepta l'herència pel que fa als béns que a tall d'exemple s'acaben de detallar, aquestes dades ja no només oferirien informació sobre la persona difunta sinó també sobre la persona que ha acceptat l'herència. Així, per exemple, l'escriptura posaria de manifest que una determinada persona ha rebut uns diners (provinents del saldo del compte bancari), que ha rebut un determinat vehicle, etc.

En aquest cas, convé plantejar-se si l'Ajuntament pot conservar aquesta informació que, tot i que pugui constar a l'escriptura d'acceptació d'herència, no resulta rellevant per a la liquidació de l'IIVTNU.

Pel que fa a la gestió de l'IIVTNU l'article 110 del Text refós de la Llei d'hisendes locals (TRLHL), aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, estableix que els subjectes passius de l'impost han de presentar a l'Ajuntament la declaració que determini l'ordenança respectiva que contingui els elements de la relació tributària imprescindibles per practicar la liquidació.

Per altra banda, l'apartat 7 del mateix article es refereix a l'obligació dels notaris de trametre als ajuntaments trimestralment determinada informació:

*"7. Asimismo, los notarios estarán obligados a remitir al ayuntamiento respectivo, dentro de la primera quincena de cada trimestre, **relación o índice** comprensivo de todos los documentos por ellos autorizados en el trimestre anterior, en los que se contengan hechos, actos o negocios jurídicos que pongan de manifiesto la realización del hecho imponible de este impuesto, con excepción de los actos de última voluntad. También estarán obligados a remitir, dentro del mismo plazo, relación de los documentos privados comprensivos de los mismos hechos, actos o negocios jurídicos, que les hayan sido presentados para conocimiento o legitimación de firmas. Lo prevenido en este apartado se entiende sin perjuicio del deber general de colaboración establecido en la Ley General Tributaria.*

En la relación o índice que remitan los notarios al ayuntamiento, éstos deberán hacer constar la referencia catastral de los bienes inmuebles cuando dicha referencia se corresponda con los que sean objeto de transmisión. Esta obligación será exigible a partir de 1 de abril de 2002.

Los notarios advertirán expresamente a los comparecientes en los documentos que autoricen sobre el plazo dentro del cual están obligados los interesados a presentar declaración por el impuesto y, asimismo, sobre las responsabilidades en que incurran por la falta de presentación de declaraciones.”

Tot i que aquest apartat eximeix de l'obligació de transmetre aquesta informació pel que fa als documents d'última voluntat, l'impost no es merita amb l'atorgament de l'escriptura d'última voluntat sinó amb l'acceptació de l'herència. Per tant existeix l'obligació per part dels notaris de comunicar aquesta informació.

Ara bé, cal fer notar que aquest article no estableix la comunicació de l'escriptura, sinó només una relació o índex dels documents que hagin autoritzat durant el trimestre que posin de manifest la realització de l'impost.

Per tant, de la normativa exposada no es desprèn que els notaris hagin de trametre una còpia de l'escriptura de transmissió d'herència.

No obstant això, també és cert que a efectes de comprovació de les dades que constin a la liquidació, pot ser justificat que l'Ajuntament reculli aquestes escriptures. En aquest cas, i en la mesura que les esmentades dades no es puguin separar del document sense afectar-ne la integritat, la normativa que habilita per a la comprovació de les dades declarades en la liquidació habilitaria també la conservació d'aquesta altra informació que hi va associada.

En qualsevol cas, atesa la indissolubilitat del document, caldrà aplicar a aquesta informació les mateixes mesures de seguretat i garanties aplicables a la resta d'informació continguda en el document i només es podrà conservar durant el període en què sigui justificat conservar-la a efectes de comprovació, i en cap cas més enllà del termini de conservació de la informació tributària a la qual vagi lligada (art. 4.5 LOPD).

D'acord amb les consideracions fetes en aquests fonaments jurídics en relació amb la consulta plantejada en relació amb la possibilitat de conservar determinada informació recollida a efectes de la liquidació de l'impost sobre l'increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana, es fan les següents,

Conclusions

La normativa de protecció de dades no és d'aplicació a la informació sobre persones difuntes que aparegui en les escriptures d'acceptació d'herència.

Pel que fa a la informació relativa a altres persones que aparegui en aquests documents, l'Ajuntament la pot conservar en la mesura que hagi de disposar-ne a efectes de la comprovació de la liquidació tributària.

Barcelona, 27 de febrer de 2015